

**Chambre
des Représentants**

28 MAI 1952.

PROPOSITION DE LOI

créant une Commission d'enquête sur les possibilités d'économies à réaliser dans les services centraux et extérieurs de l'Etat, ainsi que dans les institutions paraétiques.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Tout le monde est d'accord sur la nécessité de réduire le train de vie de l'Etat et tous les avis s'accordent sur l'urgence des mesures à prendre dans ce domaine.

La Commission Philippart installée le 17 octobre 1950 a déposé, le 22 décembre 1951, un volumineux rapport contenant d'intéressantes suggestions et surtout de très graves constatations pour l'avenir du bon fonctionnement de l'appareil administratif de l'Etat.

Les auteurs de la présente proposition se sont particulièrement émus de relever la constatation faite par la Commission sur l'affaiblissement du sens des responsabilités, surtout parmi les éléments jeunes qui se préoccupent parfois plus de la défense de leurs droits que de l'accomplissement de leurs devoirs; ils estiment que le danger de pareille évolution exige des mesures plus immédiates et plus radicales que les propositions contenues dans le rapport, par ailleurs utile, de la Commission Philippart.

Celle-ci reconnaît d'ailleurs, que peu d'institutions ont pu être l'objet d'enquêtes systématiques et cette situation était fatale du moment que d'une part l'on se bornait à des interrogatoires de fonctionnaires et à des enquêtes par écrit et que, d'autre part, l'on se limitait à 10 visites sur place. Les auteurs de la présente proposition ont cherché à éviter les écueils qu'a rencontrés la Commission Philippart, en proposant la nomination de spécialistes, étrangers à l'Administration, sans aucun préjugé, ne subissant pas l'inévitable influence des milieux auxquels ils appartiendraient eux-mêmes et, enfin surtout, travaillant sur place, en toute indépendance, avec des objectifs bien précis et des délais fixés. Aucun considération d'ordre politique ou linguistique ne pourrait d'ailleurs déterminer le choix des candidats : seules les références des intéressés doivent être retenues.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

28 MEI 1952.

WETSVOORSTEL

tot oprichting van een Commissie van onderzoek naar de mogelijke bezuinigingen in 's Rijks centrale en buitendiensten alsmede in de parastatale instellingen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Een ieder is het er over eens dat de Staat eenvoudiger moet leven, en al de meningen stemmen overeen over de hoogdringendheid van de op dat gebied te nemen maatregelen.

De Commissie Philippart, op 17 October 1950 ingesteld, heeft op 22 December 1951 een lijvig verslag ingeleverd, dat belangwekkende suggesties en vooral zeer ernstige vaststellingen voor de goede werking van 's Rijks bestuursapparaat bevat.

De indieners van dit wetsvoorstel waren vooral onder de indruk van de door de Commissie gedane vaststelling over de verzwakking van de verantwoordelijkheidszin, bij de jongere elementen vooral, die soms meer ermoeide begaan zijn hun rechten te verdedigen dan hun plichten te vervullen; zij menen dat het gevaar van een dergelijke evolutie spoediger en radicaler maatregelen eist dan de voorstellen welke in het zeker nuttig verslag van de Commissie Philippart vervat zijn.

Bedoelde Commissie erkent overigens dat slechts weinige instellingen het voorwerp konden uitmaken van een systematisch onderzoek, en dat deze toestand onvermijdelijk werd van het ogenblik dat men zich, enerzijds, beperkte tot het verhoor van ambtenaren en tot schriftelijke onderzoeken, en dat men anderzijds, niet meer dan 10 bezoeken ter plaatse aflegde. De indieners van dit wetsvoorstel hebben gepoogd de klippen te vermijden die de Commissie Philippart heeft ontmoet, door de benoeming voor te stellen van niet tot het Bestuur behorende, onvooringenomen deskundigen, die de onvermijdelijke invloed van de kringen, waartoe zijzelf mochten behoren, niet zouden ondergaan, en die vooral, ter plaatse zelf, volkomen onafhankelijk zouden werken met welomlijnde doelstellingen en binnen gestelde termijnen. Bovendien zouden geen overwegingen van politieke of taalkundige aard de keuze der candidaten mogen beïnvloeden : alleen met de referenties van de belanghebbenden zou rekening worden gehouden.

G.

La présente proposition heurtera peut-être les habitudes et des coutumes bien établies, mais ses auteurs croient qu'elle a le mérite d'être réaliste et susceptible d'ouvrir la voie au redressement que tout le monde souhaite, en passant résolument aux mesures pratiques.

Elle a été complétée par une mesure sévère de limitation du recrutement parce qu'il semble logique d'attendre les résultats de cette enquête qui prouvera, nous en sommes persuadés, que les cadres de l'Administration sont trop abondamment fournis et qu'il paraît plus efficient de mieux rétribuer les bons serviteurs de la Nation, que d'en augmenter inutilement le nombre.

Ces dernières semaines, le Ministre des Finances à réclamé, à plusieurs reprises, des propositions pour réduire les dépenses de l'Etat : la présente formule peut apporter, dès 1953, des résultats très appréciables.

Dit wetsvoorstel zal wellicht tegen ingeburgerde gewoonten ingaan, doch de indieners er van zijn de mening toegedaan dat het de verdienste heeft realistisch te zijn en in staat om de door een ieder gewenste herinrichting voor te bereiden, door zonder dralen praktische maatregelen te nemen.

Het werd aangevuld met een strenge maatregel tot beperking der aanwerving, omdat het logisch lijkt te wachten op de uitslagen van dit onderzoek dat, wij zijn er van overtuigd, het bewijs zal leveren dat de kaders van het Bestuur te zwaar bezet zijn; en dat het doeltreffender is de trouwe dienaren van de Natie beter te bezoldigen dan zonder enig nut hun aantal te verhogen.

In de loop der laatste weken heeft de Minister van Financiën herhaaldelijk met nadruk om voorstellen gevraagd tot inkrimping van 's Rijks uitgaven : deze formule kan van 1953 af zeer verdienstelijke uitslagen opleveren.

P. VANDEN BOEYNANTS.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Il est créé une commission d'enquête, composée de techniciens étrangers à l'Administration, spécialisés dans la rationalisation du travail et l'accroissement de la productivité, chargée de rechercher les possibilités d'économies à réaliser immédiatement, à brève et plus longue échéance, dans les services centraux et extérieurs de l'Etat, ainsi que dans les institutions paraétatiques.

Art. 2.

La commission est composée d'autant de membres qu'il y a de départements ministériels; ils sont nommés par arrêté royal.

Ils devront être âgés de moins de 50 ans et réunir exclusivement les qualités nécessaires à l'exercice de la mission dévolue à la commission par l'article 1.

La commission est présidée par un magistrat d'une des Cours d'Appel; la limite d'âge prévue à l'alinéa précédent, ne lui est pas applicable.

Les membres de la commission sont tenus d'observer le secret sur leurs investigations; leurs honoraires seront fixés par arrêté royal.

Art. 3.

Les pouvoirs de la commission sont déterminés par arrêté royal, dont les dispositions devront notamment permettre aux commissaires d'effectuer toutes les investigations nécessaires à l'accomplissement de leur mission.

Elles devront prévoir, en outre, que des investigations pourront être faites dans chacun des départements ministériels par un seul commissaire désigné à cet effet par la commission.

Les résultats de chaque enquête feront l'objet d'un rapport qui sera communiqué immédiatement au Ministre du Département intéressé et aux Chambres.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Er wordt een onderzoekscommissie opgericht, samengesteld uit niet tot het Bestuur behorende technici, gespecialiseerd in de rationalisatie van de arbeid en de verhoging van de productiviteit, en die ermee belast is de onmiddellijk mogelijke bezuinigingen op te sporen, die na korte of lange tijd in 's Rijks centrale en buitendiensten alsmede in de parastatale instellingen kunnen doorgevoerd worden.

Art. 2.

De Commissie is samengesteld uit evenveel leden als er ministeriële departementen zijn; deze leden worden benoemd bij Koninklijk besluit.

Zij zullen minder dan 50 jaar oud zijn en uitsluitend de hoedanigheden moeten verenigen welke voor de uitvoering van de opdracht, bij het eerste artikel aan de Commissie toeovertrouwd, nodig zijn.

De Commissie wordt voorgezeten door een magistraat van een der Hoven van Beroep; de bij het voorgaande lid voorziene leeftijdsgrens is op hem niet toepasselijk.

De leden van de Commissie zijn verplicht tot geheimhouding over hun opsporingsverrichtingen; hun ereloon wordt bij Koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 3.

De machten van de Commissie worden vastgesteld bij een Koninklijk besluit, waarvan de bepalingen onder meer aan de Commissieleden zullen moeten toelaten alle opsporingsverrichtingen te doen, welke tot de vervulling van hun opdracht nodig zijn.

Bovendien zullen zij dienen te voorzien dat opsporingsverrichtingen in elk ministerieel departement door een enkel daartoe door de Commissie aangewezen Commissielid zullen mogen gedaan worden.

De uitslagen van elk onderzoek zullen het voorwerp uitmaken van een verslag, dat onmiddellijk overgemaakt wordt aan de Minister van het betrokken departement en aan de Kamers.

Art. 4.

Les enquêtes de la commission sont divisées en 3 stades ayant chacun un objectif bien déterminé.

La première enquête portera sur les possibilités d'économies directes à réaliser, *sans délai*, dans le département intéressé : ce premier rapport sera déposé par chacun des commissaires dans un délai de 3 mois.

La deuxième enquête portera sur les possibilités d'économies à réaliser par une rationalisation du travail administratif et une modernisation de l'équipement et du matériel de bureau; ce deuxième rapport sera déposé 3 mois après le premier.

Enfin la troisième enquête portera sur les réformes structurelles ou fonctionnelles à proposer au Légitif; ce troisième rapport sera le résultat des confrontations et observations de chacun des commissaires qui pourront à cet effet, solliciter la collaboration de spécialistes du Droit Administratif.

Cette étude commune sera déposée, au plus tard, 12 mois après le dépôt du premier rapport. Chacun des rapports déposés devra contenir des propositions précises et concrètes, permettant au Gouvernement et aux Chambres, un examen rapide et des mesures adéquates.

Art. 5.

Jusqu'à l'examen par les Chambres du dernier rapport de la commission d'enquête, il est sursis, par arrêté royal, à tout recrutement d'agents nouveaux, tant dans les services centraux que dans les services extérieurs.

Il ne pourra être dérogé à cette règle que moyennant une délibération du Conseil des Ministres et pour autant qu'il soit établi par des raisons péremptoires :

- 1) que la création ou le maintien de la fonction est indispensable;
- 2) qu'il est impossible de la confier au personnel en exercice.

21 mai 1952.

Art. 4.

De onderzoeken van de Commissie zullen worden ingedeeld in 3 stadia, waarvan elk een welbepaald doel heeft.

Het eerste onderzoek, zal betrekking hebben op de mogelijke rechtstreekse besparingen welke, *onverwijd*, in het betrokken departement kunnen gedaan worden : dit eerste verslag zal door elk der Commissieleden binnen een termijn van 3 maanden worden neergelegd.

Het tweede onderzoek zal betrekking hebben op de mogelijke bezuinigingen welke zouden kunnen worden bekomen door rationalisatie van het bestuurswerk en modernisering van de uitrusting en van het kantoorapparaat : dit tweede verslag zal worden neergelegd 3 maanden na het eerste.

Ten slotte, zal een derde onderzoek betrekking hebben op de structuur- of functionelehervormingen welke aan de Wetgevende Macht dienen voorgelegd : dit derde verslag zal het resultaat zijn van de vergelijkingen en opmerkingen van elk Commissielid, dat daartoe een beroep mag doen op de medewerking van specialisten in zake bestuursrecht.

Deze gemeenschappelijke studie zal ten laatste 12 maanden na het neerleggen van het eerste verslag ingediend worden. Elk van deze verslagen zal duidelijke en concrete voorstellen dienen te bevatten welke het de Regering en de Kamers zullen mogelijk maken een onderzoek in te stellen en de geschikte maatregelen te nemen.

Art. 5.

Tot op het ogenblik van het onderzoek, door de Kamers, van het laatste verslag van de Commissie van Onderzoek, wordt krachtens een Koninklijk besluit de werving van nieuw Rijkspersoneel geschorst, zowel in de centrale als in de buitendiensten.

Van deze regel mag slechts worden afgeweken ingevolge een beslissing van de Ministerraad en voor zover werd vastgesteld, om afdoende redenen :

- 1) dat het instellen of het behouden van het ambt volstrekt noodzakelijk is;
- 2) dat het onmogelijk aan in dienst zijnde personeel kan worden toevertrouwd.

21 Mei 1952.

P. VANDEN BOEYNANTS.
H. LAMBOTTE,
E. CHARPENTIER,
A. DEGRYSE,
P. DE PAEPE,
J. PIERS.